

*WORY W ZAKONIE W ZWIĄZKU RADZIECKIM
I FEDERACJI ROSYJSKIEJ.
KRYMINOLOGICZNA ANALIZA ZJAWISKA*

MONOGRAFIE
WYDZIAŁU PRAWA

**Rada Naukowa serii wydawniczej
Monografie Wydziału Prawa**

Piotr Fiedorczyk, Uniwersytet w Białymstoku – red. naczelny
Ewelina Cała-Wacinkiewicz, Uniwersytet Szczeciński
Jarosław Dobkowski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Leonard Eteł, Uniwersytet w Białymstoku
Monika Florczak-Wątor, Uniwersytet Jagielloński
Mary Lou Frank, University of Georgia, USA
Elżbieta Kuźelewska, Uniwersytet w Białymstoku
Adam Lazowski, University of Westminster, London, United Kingdom
Leszek Leszczyński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Małgorzata Materniak-Pawłowska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Anna Piszcz, Uniwersytet w Białymstoku
Mariusz Popławski, Uniwersytet w Białymstoku
Michał Radwan, Masaryk University, Czech Republic
Andrzej Sakowicz, Uniwersytet w Białymstoku
Wojciech Zalewski, Uniwersytet Gdański

KATARZYNA ŁASKOWSKA

*WORY W ZAKONIE W ZWIĄZKU RADZIECKIM
I FEDERACJI ROSYJSKIEJ.
KRYMINOLOGICZNA ANALIZA ZJAWISKA*

Temida2

Białystok 2022

Redaktor Naukowy Wydawnictwa Temida 2: Dariusz Kijowski

Rada Naukowa Wydawnictwa Temida 2:

Przewodniczący Rady Naukowej Wydawnictwa Temida 2: Rafał Dowgier

Członkowie z Uniwersytetu w Białymstoku: Stanisław Bożyk, Leonard Eteł, Ewa M. Guzik-Makaruk, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kulesza, Agnieszka Malarewicz-Jakubów, Piotr Niczyporuk, Maciej Perkowski, Mariusz Popławski, Emil W. Pływaczewski, Marzanna Poniatowicz, Stanisław Prutis, Walerian Sanetra, Joanna Sieńczyło-Chlabicz, Ryszard Skarzyński, Halina Świączkowska, Mieczysława Zdanowicz

Członkowie z Polski: Adrian Chabowski (Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), Katarzyna Dudka (UMCS w Lublinie), Sabina Grabowska (Uniwersytet Rzeszowski), Edward Gniewek (Uniwersytet Wrocławski), Adam Górski (Uniwersytet Jagielloński), Bogumił Pahl (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), Lech Paprzycki (Sąd Najwyższy), Piotr Stanisławiszyn (Uniwersytet Opolski), Maria Zabłocka (Uniwersytet Warszawski), Mariusz Załucki (Krakowska Akademia Frycza Modrzewskiego, członek Komitetu Nauk Prawnych PAN)

Członkowie zagraniczni: Lidia Abramczyk (Państwowy Uniwersytet im. Janki Kupały w Grodnie, Białoruś), Vladimir Babčak (Uniwersytet w Koszycach, Słowacja), Renata Almeida da Costa (Uniwersytet La Salle, Brazylia), Maria Pia Baccari (Libera Università degli Studi Maria Ss. Assunta di Roma, Włochy), Chris Eskridge (Uniwersytet w Nebrascie, USA), José Luis Iriarte Ángel (Uniwersytet Navarra, Hiszpania), Marina Karasjewa (Uniwersytet w Woroneżu, Rosja), Bernhard Kitous (Uniwersytet w Rennes, Francja), Martin Krygier (Uniwersytet w Nowej Południowej Walii, Australia), Petr Mrkyvka (Uniwersytet Masaryka, Czechy), Marcel Alexander Niggli (Uniwersytet we Fryburgu, Szwajcaria), Andrej A. Novikov (Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu, Rosja), Sławomir Redo (Uniwersytet Wiedeński, Austria), Bernd Schünemann (Uniwersytet w Monachium, Niemcy), Sebastiano Tafaro (Uniwersytet w Bari, Włochy), Wiktor Trinczuk (Kijowski Narodowy Handlowo-Ekonomiczny Uniwersytet, Ukraina)

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiowaniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

ISBN 978-83-65696-99-1

Recenzenci: *Jakow Iljicz Gilinskij, Denis Solodov*

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Jerzy Banasiuk*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła Mancewicz*

Wydawca: Temida 2, przy współpracy Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
-------------------	---

Rozdział I

FUNKCJONOWANIE WORÓW W ZAKONIE W DAWNEJ ROSJI I ZWIĄZKU RADZIECKIM

§ 1. Rozwój przestępczości zawodowej do 1917 r.....	13
§ 2. Proces kształtowania worów w zakonie i ich norm w latach 1917–1929.....	16
§ 3. Wzloty i upadki worów w zakonie w latach 1930–1959.....	23
§ 4. Zmiany w systemie norm i mentalności worów w zakonie w latach 1960–1991.....	45
§ 5. Fakty i mity na temat powstania i funkcjonowania worów w zakonie.....	53

Rozdział II

FUNKCJONOWANIE WORÓW W ZAKONIE W WARUNKACH WOLNOŚCIOWYCH W FEDERACJI ROSYJSKIEJ

§ 1. Adaptacja worów w zakonie do nowych warunków społeczno-ekonomiczno-politycznych i sytuacji w środowisku przestępczym w latach 1992–1999.....	59
§ 2. Przekształcanie worowskich ugrupowań w przedsiębiorstwa w latach 2000–2010.....	72
§ 3. Zmiana statusu społecznego i przestępczego worów w zakonie w latach 2011–2022.....	82

Rozdział III

FUNKCJONOWANIE WORÓW W ZAKONIE W WARUNKACH IZOLACJI PENITENCJARNEJ W FEDERACJI ROSYJSKIEJ (95)

§ 1. Nieformalna struktura skazanych w instytucjach poprawczych ...	96
§ 2. Sytuacja wora w zakonie w instytucjach poprawczych.....	103

§ 3. Otoczenie wora w zakonie w instytucjach poprawczych	112
§ 4. Normy worowskiego ugrupowania w instytucjach poprawczych ...	120
§ 5. Relacje między worami w zakonie a administracją instytucji poprawczych	127
Podsumowanie	133
Bibliografia.....	139